

Naročnina listu:

Celo leto . . . K 50—
Pol leta . . . „ 26—
Četrť leta . . . „ 13—

Zunaj Jugoslavije:

Celo leto . . . „ 66.—

Posamezne številke
na štirih straneh 60 v.

Uredništvo i. upravništvo:
Maribor, Koroška ulica
št. 5. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Inserati ali oznanila
se računajo po K 1.80
od enoredne petitvrste!
pri večkratnih oznanilih
— popust. —

„Straža“ izhaja v pon-
deljek, sredo in petek.
Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se mora
govoriti vsak dan od
11. do 12. ure dopoldne.

70. številka.

Maribor, dne 30. junija 1920.

Letnik XII.

Regent Aleksander na obmejnih tleh v Mariboru.

Maribor na predvečer.

Nebroj tujih knezov, cesarskih princev in venčanih glav je že videl naš obmejni Maribor, toda vsi ti knezi, cesarski principi in venčane glave so prihajali med naš narod kot tujci, čutili niso z narodom in narod ne ž njimi. A sedaj vse drugače! Naš narod je zaznal, da prihaja k njemu knez, ki je naš po sr-
cu, duhu in krvi, kot predstavnik naše troedine sku-
pne domovine, kot knez ovenčan s slavo, pridobljeno
na bojnih poljanah, knez, ki je nazval nas brate in
svobodne državljane in srce našega naroda je za-
drhtelo veselja, ko je štel ure, ko vidi svojega osvo-
boditelja iz suženjskih spon. Že na Vidov dan, torej
na predvečer, je prihajalo v naš obmejni Maribor na
stotine ljudstva s koprnečo željo, da vidi na lastne
oči predstavnika junaškega, nam bratskega srbskega
naroda, ki mu je po tisočletnem suženjstvu izvojeval
zlato svobodo. Od vseh strani so prihajale ljudske
množice v Maribor, čeprav dobro vedo, da jim noč
ne bo nudila nobenega počitka. Celi dan in celo noč
so se Mariborčani pripravljali, da častno in slavno-
stno sprejmejo v svoji sredini princa Aleksandra.
Tisočera množica je kraljevo gardo, ki je že zvečer
prišla v Maribor, spremljala z burnimi ovacijami na
prenočišču. Maribor je bil že na predvečer v zelenju
in v zastavah!

Pred prihodom.

Od ranega jutra je bilo v Mariboru zelo živah-
no. Vse: staro in mlado je hitelo v mesto, da vidi in
navdušeno pozdravi ljudomilega kraljevega princa.
V magdalenskem predmestju ob državni cesti, tam
ob tiru koroške železnice, je postavila „Zveza jugosl.
železničarjev prekrasen slavolok z napisom: „Živel
naš osvoboditelj!“ Nad napisom pa je bil iz zelenja
umetno spleten železničarski grb. Triumfalni prihod
regentov v Maribor je ob obeh straneh državne ce-
ste pričakovala tisočera ljudska množica v pestrih
barvah. Nad vse krasno ozaljšan je bil slavolok pred
novim dravskim mostom. Pogled od dravskega mostu
na okrašeno in v zastavah plapolajoče mesto je bil
diven in krasan.

Kinčanje.

Poleg obeh velikih slavolokov je bil pravi umot-
vor baldahin pred mestno hišo, nadalje bogato ok-
rašenje sprejemne dvorane na magistratu in obed-
nica v Narodnem domu. Velike zasluge za to vzorno
delo ima predsednik odseka za kinčanje g. prof. Co-
tič. Ob tej priliki pa moramo povdarjati, da odsek za
razvrstitev korporacij in občinstva ni tako posloval,
kot bi bilo želeli. Kinčanje ulic in hiš je bilo v kljub
kratkemu roku še dokaj zadovoljivo. Ogromna večina
hiš je bila naravnost bujno okrašena. Radi bi našli
posebno znamenite okrasbe, a zato žal ni prostora.
Povdarjamo, da je tudi večina Nemcev bila zelo skr-
bna za okrasbo mesta. Le ljudje dr. Mravlaggove
skupine in drugi zagrizenci so pustili svoje hiše ne-
okrašene, a teh je bilo zelo malo. Lep utis so napra-
vile zastave na visokih drogih in mlajih. Mogočno so
plapolale jugoslovenske in slovenske trobojnice na
vseh koncih in krajih. Tudi Nemci so si za sprejem
regenta nabavili veliko število trobojnih zastav.

iz Ljubljane proti Mariboru.

Regent Aleksander se je odpeljal predpoldne
29. t. m. iz Ljubljane proti Mariboru. Na celi poti, ki
je bila okrašena s slavoloki, maji in zastavicami, so
ga nad vse navdušeno sprejemale množice ljudstva
s svojimi voditelji in dostojanstveniki na čelu. Kral-
jevič se je med potjo ustavil za nekaj minut na Vran-
skem, v Zalcu in Celju, kjer ga je nagovoril gerent
celjske občine s sledečimi besedami:

Govor gerenta celjske občine.

Vaša kraljevska Visokost!

Srce nam Celjanom prekipeva udanosti, hvale-
žnosti in ponosa, ko se Vam prvemu narodnemu vla-
darju klanja starodavno mesto Celje. Na teh, za nas
Slovence zgodovinskih tleh Vam meščani celjski pri-
segamo večno zvestobo, ki je ne omaje nikak vihar.
V tem slavnostnem trenutku kličemo iz dna duše:
Bog živi našega prvega slovenskega kralja Petra I.!
Bog živi Njegovo kraljevsko Visokost našega junaš-

kega prestolonaslednika in regenta Aleksandra! Ži-
vio! Živio! Živio!

Med burnimi ovacijami ljudstva se je regent od-
peljal proti Konjicam in Slov. Bistrici, kjer se je po-
mudil na obeh krajih nekaj časa.

Razvrstitev.

Na Kralja Petra trgu (pred mostom) se je zbra-
la ogromna pestra ljudska množica. Špalir so delali
naši vrlji Poljanci z Dravskega polja. Pred vhodom na
most, v bližini ogromnega slavoloka, je bila razvrš-
čena šolska mladina iz Ptuj, Sv. Bolfenka in Sre-
dišča, ki se je v spremstvu učiteljstva s posebnim
vlakom pripeljala v Maribor. Deklice ptujskih šol so
imale v rokah pestro izdelane evetlične loke. Na mo-
stu ob straneh so delale špalir gojenke zavoda č. č.
šolskih sester v Mariboru. Na Glavnem trgu tostran
mosta so bili na vzhodni strani bataljon domače po-
sadke, v smeri proti Gosposki ulici zopet šolska mla-
dina, na zahodni strani so delali špalir begunci iz
Primorja v žalni obleki. Nosili so velik napis: „Ne-
odrešena domovina.“ Dalje naprej so stali Sokoli in
Sokolice. V sredini Glavnega trga ob cesti v Gospo-
sko ulico se je vrsta zaobrnila v smeri proti Mariji-
nemu kipu. Tam so bili razvrščeni še ostali Sokoli in
Sokolice, potem veliko število Orlov in Orlice. Korpo-
rativno so dospeli ti-le orlovski odseki: Maribor, Ja-
renina, Smartin, Hoče, Slivnica, Ljutomer (z zasta-
vo), Kapela, Središče, Radgona, Sv. Jurij ob Ščav-
nici (z zastavo) in Sv. Križ nad Mariborom. Orlice:
Maribor, Središče in Ptuj. Za Orli in Sokoli so bila
razvrščena vsa krščansko-socialna društva iz Mari-
bora in okolice: Krščansko-socialna Zveza (moški in
ženski odsek), Slov. Kmetška zveza, SLS., JSZ., kat-
ol. slov. izbor. društvo v Studencih, v Jarenini, v
St. Ilju, v St. Petru, v St. Lenartu in iz drugih kra-
jev. V ozadju proti Terezijinemu dvoru so bili raz-
vrščeni Korošci, ki so se pripeljali s posebnim vla-
kom. Bilo jih je okoli 600. Zastopani so bili vsi kraji
od Krke do Dravograda. Brhke Korošice v slikovitih
narodnih nošah so dale poseben sloves velikemu ta-
boru ljudstva. Zbirale so se krog napisa: „Jugoslo-
vanski Korotan.“ Koroške Slovence so vodili: posla-
nec Smodej, prošt Einspieler in namestnik krškega
škofa iz Doberlevasi. V ozadju tik ob Terezijinem
dvoru so bili razvrščeni zastopniki vasi Vovbre pri
Velikovecu z gerentom Cikulnikom, sosvetom, 40 ob-
čani in pevskim zborom Slavček. Njim na desno so
stali župani (20) slovenjgraškega okraja, pod vodst-
vom župana-staroste g. Rotovnika iz Legna. Poleg
njih so bili uvrščeni uniformirani rudarji iz Velenja.
V posebni vrsti pred Orli v bližini baldahina so bile
razvrščene naše Slovenke v narodni noši. Celo iz
Kranja so bile zastopnice v tej skupini. Zastopani so
bili v tej skupini vsi kraji severnega dela Slov. Sta-
jerja: Maribor, Pohorje, Prlekija, Slovenske gorice,
in Dravsko polje. Tik ob zidu ob solnčni strani Gla-
vnega trga so stali Prleki v narodni noši: bele br-
guše, bela srajca (vse iz domačega platna), žametni
felovnik s srebrnimi gumbi, črn klobuk, rdeč ovrat-
nik in visoki čišmi. Med njimi so bili pomešani tudi
zastopniki Pohorcev v narodni noši. Levo od ženske
skupine v narodnih nošah je stala č. č. duhovščina na
čelu ji prevz. g. knezoškof dr. Napotnik s konsisto-
rijem in gojenci kn.-šk. bogoslovnega učilišča. Poleg
njih tik ob baldahinu so stali zastopniki političnih ob-
lasti, n. pr. civilni komisar za Prekmurje dr. Lipov-
ščak, slovenjgraški okrajni glavar dr. Ipavice, vodja
okrajnih glavarstev v Ptuj dr. Pirkmaier in v Lju-
tomeru dr. Vaupotič ter obmejni komisar dr. Brenčič.
V isti skupini so stali tudi narodni zastopniki. Na
gornji strani ob vhodu v magistratno hišo je bila pa
razvrščena kraljeva garda in člani deputacij. Na se-
verozahodni strani baldahina je imela prostor marib.
Glasbena Matica. Mestni sosvet z vladnim komisar-
jem dr. Leskovarjem je pričakoval regenta v polkro-
gu pred baldahinom. Ostale tu nenaštete organizaci-
je so bile razvrščene v zunanjem krogu.

Regentov prihod.

Ko je proti pol eni uri počil prvi strel iz topa,
kateremu je sledilo še dvajset drugih in naznanil, da
prihaja naš vladar, je vse, nestrpno čakalo na trenotek,
ko stopi regent prvokrat na mariborska tla. Sr-
ce nebrojne ljudske množice so za trenotek nehala u-

tripati, za trenotek je utihnilo šumenje in vakovanje,
oči vseh so zrle nestrpno proti mestu, od koder so se
že slišali prvi zvoki fanfar ter navdušeni živijo-klič
iz grl tisočere množice.

Pred vstopom v mesto se je kraljevič najpoprej
ustavil pred slavolokom, katerega so mu zgradili ju-
goslovanski železničarji na Tržaški cesti. Tu so pri-
čakovali pod slavolokom visokega gosta naši vrlji ju-
naki narodno zavedni železničarji pod vodstvom g.
Jarha. Zbrana je bila tako velika množica ljudi, da
so se avtomobili morali ustaviti. Predsednik Jarh je
pozdravil v iskrenih besedah v imenu slovenskega
narodnega železničarstva regenta Aleksandra. Re-
gent je vsakemu podal roko in se ž njim pogovarjal.
Železniški minister dr. Korošec se je vidoma vesel
nad krepko četo zavednih železničarjev dvignil s se-
deža in ploskal našim vrlim narodnim veteranom.

Kraljeva garda, na velikih konjih krasne posta-
ve, ter 24 avtomobilov so naznanjali bližajoči se prihod
našega regenta, na katerega so se upirale oči vseh.
Med neprestanimi živijo-kličmi se prikaže regentov av-
tomobil, v njem junaška, viteška postava — lepša
kakor je videti na vsaki sliki, ljubeznive in očarajo-
če zunanjosti. Med živijokličmi, mahlanjem z robc
ga je ves narod pozdravljaj do tribune pred rotovžem.
Ves čas triumfalnega pohoda je regent Aleksander
ljubko smehljaje neumorno pozdravljaj in odzdra-
vljal svojemu narodu.

Regent pred mestno hišo.

Točno ob 12.37 uri je regent med nepopisnim
navdušenjem došel pred baldahin, kjer ga je pozdra-
vil v imenu Maribora in cele severne Jugoslavije
vladni komisar dr. Leskovar.

Govor mestnega gerenta v Mariboru.

Kraljevo Visočanstvo!

Maribor, biser naše težko pridobljene in sedaj
trdne severne meje prekipeva danes radosti, ko sme
iskreno pozdraviti in se klanjati vladarju ujedini-
nega našega kraljestva. Srečen, ponosen sem, ko v
tem trenutku zagotavljam Vašemu Visočanstvu, da so
srca mariborskega prebivalstva hvaležnosti polna,
ker jim je mila usoda dodelila srečo, videti Vaše Vi-
sočanstvo, da prisegajo sedaj vsi sem došli nebrojni
Slovenci iz okrožja mariborskega, iz kmalu svobodne
Koroške in bogatega Prekmurja trajno in trdno zve-
stobo Njegovemu Veličanstvu kralju Petru in Vaše-
mu Visočanstvu. Severni Slovenci pa hočemo ne sa-
mo v besedah, temveč tudi v dejanjih izkazati našo
neomejeno hvaležnost visoki dinastiji Karagjorgjevi-
čev, ki ja osvobodila naš rod in izpolnila preroške
besede našega pesnika Gregorčiča:

Ne bo nas več tujčin teptal,
ne tlačil nas krvavo;
naš rod bo tu gospodarjal,
naš jezik, naše pravo!

Pod streho našo tuji rod
naj gost nam bo, a ne gospod;
mi tu smo gospodarji
in Bog in naši kraji!

V tem imznu kličem v svetem, globokem navdu-
šenju: Živio kralj Peter! Živio Vaše kraljevsko Vi-
sočanstvo!

Regentova zahvala.

Regent Aleksander se je dr. Leskovarju za slo-
vesen ter prisrčen sprejem zahvalil, mu vroče stisnil
desnico in rekel: „Hvala Vam srčna za iskren spre-
jem in pozdrav! Obljubljam Vam, da bom Maribor
posetil še večkrat. Živel!“

Sprejem deputacij.

Ko je gospa soproga generala Maistra pozdra-
vila regenta pred baldahinom v imenu obmejnih Slo-
venk in mu izročila šopek, je naš kraljevič stopil k
prvi gruči, kjer so stali poslanci in duhovščina. Zelo
prijazno se je pogovarjal s posamezniki, posebno s
knezoškofof in njegovim spremstvom, nakar ga je
dr. Leskovar vodil v mestno hišo. Sprejemal je tam
razne deputacije, katerih je bilo nad 100. Vladar se

je zelo prijazno razgovarjal s člani deputacij. Vsa kemu je stisnil roko. Deputaciji Orlov je izrazil željo, da bi orlovski tabor dobro uspel. Povpraševal je Orle tudi o moči naše telovadne organizacije. Tudi mariborski Nemci so poslali številno deputacijo, ki jo je vodil bivši župan dr. Schmiederer. Dr. Mravlagga in Naskota, ki sta bila prvotno naznanjena ni bilo. Zastopnik Jugoslovanske Matice Ribarič je nagovoril regenta v imenu primorskih beguncev in je izrazil željo, da bi se prav kmala obinile besede, ki jih je govoril regent begincem v Ljubljani.

Nagovor zastopnika prekmurskih Slovencev.

Kraljevska Visokost!

Več kot tisoč let smo trepetali Slovenci v Prekmurju pod tujim jarmom, a vse nakane naših krutih sovražnikov nas niso mogle ugonobiti. Trdno stojimo na zemlji, katero so s krvavimi žulji obdelovali že naši pradedje v korist nasilnega tujca, kot zavedni Slovenci in zvesti državljani naše lepe Jugoslavije. Čut nepopisne hvaležnosti nas navdaja za našega osvoboditelja in se ponižno klanjamo Vaši kraljevski Visokosti, proseč za daljno blagohotno naklonjenost.

Tudi Prekmurce je sprejel regent zelo pri srčno.

Regent se zahvaljuje.

Po končanem sprejemu deputacij se je pokazal regent v družbi z ministrom dr. Korošcem in dr. Leskovarjem na balkonu mestne hiše. Deset in desetisočere ljudske množice so po pogledu na svojega mladostnega vladarja začele burno vsklikati. Nastal je tak orkan navdušenja, kakor ga še nismo videli nikdar. To je bil nepopisen, divno krasen, zgodovinski prizor. Videli smo, kako je naše dobro ljudstvo od radosti skakalo v zrak, vihtelo klobuke, čepice, robce, metalo cvetje in zelenje ter vriskalo. Več kot pet minut ni bilo mogoče množice pomiriti. Ko je nastal mir, je regent vskliknil: „Hvala Vam bračo Slovenci! Ziveli!“ Nato je regent odšel z mestne hiše in se odpeljal v Narodni dom.

Obed v Narodnem domu.

Avtomobili so med oduševljenimi vskliki ogromne ljudske mase zdirjali po določenih ulicah pred Narodni dom. Aleksander je na potu odzdravljaval na vse strani. Mnogim, ki so stali v špalirju, je podajal desnico v pozdrav.

Obeda se je udeležilo okoli 110 oseb, med njimi tudi mnogo moških ljudstva. Ker je bil obed samo prijateljski sestanek, so odpadli vsi pozdravni govori. Trajal je približno eno uro. Vse se je vršilo strogo neoficijelno, prijateljsko in priprosto. Med obedom je svirala godba, Glasbena Matica pa je popevala narodne pesmi.

Dar Rušanov regentu.

Nad vse prijazno je sprejel regent pri deputaciji Rušane. Minister dr. Korošec je pripomnil regentu, da so v mariborsko-obmejnem okrožju ravno Rušani bili oni z verigami, pljunki, zasmehovanjem in

psovanjem, sunki, zaporom in vse mogočim živalskim nasiljem mučene narodne žrtve, ki so pri pariški konferenci veliko pripomogle, da je Maribor jugoslovanski. Po teh besedah je regent v svoji narodnosti zagrabil kar obe roki vsakega od deputacije iz Ruš, jim stresal roke, jih zahvaljeval za prestane narodnostne žrtve, in jim zagotavljal zmago in zavest vedno prostih svobodnih jugoslovanskih Ruš.

Rušani, znani že od nekdaj po svoji iskreni narodni navdušenosti in požrtvovalnosti, so poklonili regentu lep dar: Umetniško napravljeno košaro z pohorsko specialiteto „rododendrum“. To darilce, ki ga je bil regent iskreno vesel, je stalo pri slavnostnem obedu v Narodnem domu na mizi pred njim.

Prekmurci in Slovenci iz obmejnih občin.

Prekmurcev je došlo pod vodstvom župnika Klekla in župana Severa 200-300. Močno so bile zastopane občine na severni meji: Spilje, Sv. Duh, Klančci, St. Ilj in one iz emureške in radgonske okolice. Te so poslale tudi posebno deputacijo pred regenta.

Solska mladina.

Ker je Glavni trg bil premajhen, da bi mogel sprejeti tisočero glavo šolsko mladino, je bila ista razvrščena pred posameznimi šolskimi poslopji. Posebno pohvalno moramo omeniti šolske sestre, ki so pripravile mladino njih zavodov na prav iskren sprejem vladarju.

Kraljevič odhaja.

Točno ob 3. uri so avtomobili zdrčali pred kolodvor. Dvorni vlak je bil pripravljen. Na tisoče in tisoče ljudi je viharno pozdravljalo regenta in njegovo spremstvo ob Aleksandrovici cesti. Sloves je bil zelo prisrčen. Male deklice so pozdravile vladarja ter so mu z devčkami vred podarile nebroj cvetk. Regent se je pogovarjal z vsemi, ki jih slučajno srečal tako po domače, kakor občuje brat z bratom in sestro. Orli so napravili na peronu špalir. Na peronu so se zbrali tudi vsi člani deželne vlade, knezoškof doktor Napotnik s stolnim proštom dr. Matekom, vladni komisar dr. Leskovar, okrajni glavar dr. Lajnšič, zastopniki vseh uradov, šol, društev, obmejni župani, časnikarji in mnogo drugega občinstva. Ko je prometni minister dal znamenje za odhod vlaka, je zagrnila godba in narod je liki orkan v slovo pozdravljaval ljubljene vladarja. Regent je ves čas prisrčno odzdravljaval. Se, ko nam je zadnji voz zginil izpred oči, ni hotelo biti veselega vsklikanja ne konca ne kraja.

Red in mir.

Kljub ogromni ljudski množici, ki se je udeležila velikega slavlja — računalo se je, da je bilo ljudstva do 30.000 — je vladal pri vsej prireditvi vzoren red in mir. Tokrat je naša policija res zaslužila, da se jo pohvali. Pomagale so ji pri tem požarne brambore iz Maribora, Kamnice, Paker, Pobrežja, Radvanja, Zerkovec in Gornje Radgone ter številni reditelji. Prišlo ni ves čas niti do najmanjšega incidenta.

Regent v Ljubljani — drugi dan.

Drugi dan predpoldan je obiskal regent v Ljubljani stolno cerkev, pred katero ga je sprejel vladika Jeglič z duhovščino. Pred vstopom v svetišče je nagovoril regenta ljubljanski škof s sledečimi besedami v hrvaškem jeziku: „Visočanstvo! Pri vratih naše stolnice srčno pozdravljam Vaše Visočanstvo v svojem in imenu naše patriotske duhovščine ter v imenu za našo novo kraljevino navdušenega naroda. Izražujoč Vašemu Visočanstvu in Vaši kraljevi hiši popolno vdanost, se vsi radujemo, ker hoče Vaše Visočanstvo prisostovati sv. maši.“

Prositi hočem Najvišjega, za Vašo kraljevo hišo, za Vaše Visočanstvo, in za blagor naše lepe, mlade kraljevine, naj vodi dobri Bogi narod in predstavnike tako, da se bo mogel razvijati na temelju straha božjega in popolne pravičnosti, kakor je to potrebno za časn in večni dobrobit naroda. Vaše Visočanstvo naj blagoslovi Bog!“

Kraljevič se je na te besede poklonil škofu in stopil v cerkev, kjer je prisostoval med prisotnostjo dostojanstvenikov in zastopnikov vseh stanov ter naroda tih sv. maši, katero je daroval škof Jeglič. Po službi božji se je peljal regent v avtu po ulicah do evangelijske cerkve, v kateri ga je pozdravil pravoslavni duhovnik A. Obradovič izpred altarja. Po nagovoru se je vršilo kratko pravoslavno blagodarjenje, med katerim je poljubil kraljevič sv. križ.

Od evangelijske cerkve je krenil kraljevič med burnimi ovacijami na Kongresni trg, ker so ga pozdravile ljubljanske: ljudske, srednje in visoke šole. Iz Kongresnega trga je krenil regent proti dvorcu in odšel v dvorec, kjer se je pojavil na balkonu v spremstvu vseučilišnih profesorjev med burnimi ovacijami množice. Tu je nagovoril kraljeviča rektor dr. Plenelj, ki je povdaril, da je regent s potrdilom ljubljanske univerze dokazal, da razume kulturno višino našega naroda. Rektorju je odgovoril kraljevič v posebnem govoru. Po predstavi profesorjev univerze se je predstavila regentu deputacija akademikov, v imenu akademskega sveta je govoril tehnik Debelak. V svojih besedah je g. Debelak prosil regenta naj on pripomore do prostorov, katere rabi univerza in do gmočnih sredstev, ki so potrebna za razvoj središča naše prosvete.

Nato je odšel kraljevič v spremstvu iz dvorca peš po Kongresnem trgu pred Prešernov spomenik, kjer je položil srebrn venec. Polaganje venca se je izvršilo med tolikim navdušenjem naroda, da je bil regent ganjen do solz. Izpred Prešernovega spomenika se je podal kraljevič pred magistrat in v posvetovalnico, kjer ga je čakal župan dr. Tavčar in občinski svet. Po kratkem pozdravu na magistratu se je odpeljal regent pred obrtno šolo, kjer ga je pozdravil ravnatelj Subič, ki mu je razkazal prostore, kjer so bili razstavljeni razni ročni izdelki učencev obrtne šole. Kraljevič se je toplo zanimal za razstavo in se je prisrčno razgovarjal z učiteljskim in učenci. Prestolonaslednik se je zelo zanimal za posamezna kiperska dela, ki so bila vsa izdelana umetniško. Za obrtno šolo je obiskal regent muzej, kjer ga je sprejel ter pozdravil ravnatelj dr. Mantuani. Kraljevič je obhodil vse dvorane muzeja in se zanimal za posamezne, znamenite izkoppine iz Slovenije. Od muzeja se je poslovil regent z besedami: „Muzej je jako lep in vrlo bogat, prišel bom itak zopet in si bom ogledal muzej natančno.“ Na to se je podal regent zopet v palačo deželne vlade.

Popoldne je sprejemal prestolonaslednik v reprezentančnih prostorih deželne vlade deputacije uradnikov, duhovništva in vseh društev ter korporacij. Po sprejemu deputacij se je peljal regent v spremstvu k ljudski veselici na Kozlarjevem vrtu. Na Kozlarjevem vrtu je pozdravilo regenta ženstvo v narodnih nošah, govorila je gospa županja dr. Tavčerjeva in do 7 let stara deklica v narodni noši. Regent je deklico poljubil med ploskanjem in ovacjami množice.

Pri ljudski veselici se je poklonila regentu ženitovanjska skupina iz Skofje Loke. Župan Hafner je pozdravil kraljeviča kot slovenski starešina in mu ponudil čašo vina. Regent je trčil z vsemi svati, prejel je v dar šopek in velik kos pogače v cvetju. Med veselico je bil regent burno pozdravljan in je s svojo prisrčnostjo dokazal, da je res pravi sin svojega naroda. Po veselici se je peljal regent po mestu in na grad, odkoder se je razgledoval po mestu in okolici. Po dineju se je vršila v opernem gledišču slavnostna predstava z enim aktom „Rusalke“ iz „Prodane neveste“.

Regentov govor v Ljubljani.

V soboto, 26. t. m., je pri slavnostnem dineju v Ljubljani imel regent Aleksander naslednji govor:

„Gospoda! Vstanimo za trenutek in se zahvalimo Njemu, ki deli pravico med ljudstvi in narodi na zemlji, da nam je v svojem neizmernem usmiljenju podelil veliko srečo, da smo se pobrateni in svobodni mogli sestati v tej hiši in pri tej mizi, da tudi tukaj proslavimo naše narodno ujedinjenje.“

Slovenec, Hrvat in Srb so živel sicer do danes kot bratje; naša skoro 15stoletna zgodovina ne pozna ne ene borbe med našimi tremi enakopravnimi plemeni. Toda tega našega pobratimstva do danes nismo mogli niti nismo smeli javno izpovedati, ker tega ni dopustila tuja sila. Naš troimeni, ali enodušni narod je slednjič uvidel, da je njegova rešitev samo v popolnem edinstvu, in s pomočjo naših zaveznikov in prijateljev, največ pa s svojo odločnostjo in s svojim silnim naporom je stresel raz sebe tuji jarem enkrat za vselej in se ujedinil v našo kraljevino, trdno odločen, da svoje edinstvo in svojo svobodo neguje in čuva bolj nego vse na svetu.

V veliki in težki borbi za obstanek so naši Slovenci morali vzdržavati brezprimerne napore ves čas, odkar so došli v te kraje. Vi, bratje moji, ste stali skozi polnih 15 stoletij na mrtvi straži za našo skupno brambo pred najlutejšimi napadalci. V tem dolgem času ste bili prisiljeni popuščati od svoje dedovine korak za korakom; toda storili ste to le za ceno ljute borbe in velikih žrtev za napadalca. V tem neprestanem boju je Vaša odporna sila neprestano rasla. Ojačila se je posebno takrat, ko so Vaši predniki prišli do javne zavesti, da je Vaš in naš narodni spas v sporazumu in slogi z Vašimi brati Hrvati in Srbi.

Tako je prišlo, da so Kopitar in Miklošič, Prešeren in Gregorčič bili med prvimi boritelji jugoslovenske misli in da je zgodaj preminuli Krek zamislil program našega narodnega edinstva sredi germanskega Dunaja, na veliko iznenadenje Evrope in to v najbolj kritičnem trenutku svetovne vojske. Svetovni Areopag (zbor), ki bi moral, kakor je svečano obljubil, zajamčiti svobodo malim narodom in jih v pravičah zanečiti velikim, ni bil pravičen napram nam, najmanj pa napram Vam, Slovenci. Dopustil je, da ostane pod tujim jarmom velik del naših najboljših bratov. Pod tem jarmom ostane za zdaj še tudi znaten del Srbov in Hrvatov, toda razmeroma največ Slovencev. Ta krivica pa ne more dolgo obstati. Zato nam jamči slična preteklost drugih delov našega naroda. Ali najzanesljivejše jamstvo si ustvarimo mi sami! In mi si je gotovo ustvarimo, če skupno delamo na to, da kar najmodreje uredimo svoje politične, prosvetne in gospodarske odnose. Bogata in napredna, prosvetljena in urejena kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev bo ne samo naša željena skupna domovina, ampak hkrati in v isti meri tudi zanesljiva zastava naše splošne, še lepše in še popolnejše narodne bodočnosti.

Delajmo vztrajno na tem velikem in vzvišenem poslu! Kadar bo v naši ožji domovini pravica in svoboda enaka za vse; kadar bodo naš orah na njivi, delavec v tvornici, trgovec in obrtnik, meščan in vojak srečni in zadovoljni, — in to bodo lahko, — tedaj bo ta sreča obsevala in ogrevala tudi naše brate, katerim močnejši od nas še niso dopustili, da bi se imenovali naši državljani. Cloveštvo v naši dobi gre brezdvomno naproti pravičnejši bodočnosti. Pravica, delo in čas so naši zanesljivi zavezniki, ki jih ne smemo izgubiti iz vida. Z vneto izkoriščajmo sadove naše svobode! Potem bodočnost mora biti naša!

V to ime dvignem svojo čašo in pijem na srečo vseh Slovencev, ki so s težko in mučeniško, toda junško in vztrajno preteklostjo zaslužili boljšo in sijajnejšo sedanost. Z združenimi silami jim hočemo in moremo zajamčiti boljšo in sijajnejšo bodočnost. Na to delo Vas, gospoda, pozivam, v ime svojega vzvišenega Roditelja, našega ljubljene kralja in v ime cele naše mile domovine!

Politične vesti.

Jugoslavija.

Ministrski predsednik Pašič. Ministrski predsednik Vesnić je poslal predsedniku naše mirovne delegacije Pašiču brzojavko nastopne vsebine: Veselim se, da Vam in Vašim tovarišem v delegaciji lahko izjavim, da je prvi službeni poset Njegovega kraljevega Visočanstva v glavnem mestu Hrvatske in Slovenije bilo neprestano in z ničemer nemoteno slavljeno. Vzhičem sem nad tem sijajnim sprejemom, ki nedvomno predstavlja začetek lepših dni v naši mili domovini.

Glede središnje zadrage, o kateri se je zadnji čas toliko pisalo contra in pro, je prosila čehoslovaška vlada, naj bi jej poslala tozadevna pravila da osnuje enako izvozno zadrugo.

Italija.

Beograjska poročila javljajo o ljutih bojih, ki so se razvili med Albanci in italijanskimi četami pri Tjirani.

Avstrija.

Avstrijska vladna kriza postaja vedno od dne do dne ostrejša. Državni tajnik dr. Lö-

wenfeld Russ je javil državnemu kanclerju, da ne odstopi od svoje demisije in zahteva odvezo od svojih dolžnosti. Državni kancler je prosil državnega tajnika, naj vodi še nadalje prehranjevalne posle do končne vladne odločitve, ker kriza se bo morala preobrniti v najkrajšem času.

Na Dunaju so se že začela pogajanja radi bojkota proti Madžarski. Pogajanj se bodo udeležili trije zastopniki mednarodne zveze strokovnih organizacij in trije zastopniki madžarske vlade. Madžari upajo, da bodo dovedla pogajanja do sporazuma in do ukinitja bojkota, ki je napravil Madžarski doslej dokaj neprimerno in povzročil veliko škodo.

Grška.

Grška je začela ofenzivo proti Turkom krog Smirne proti četam Kemal paše. Grške čete so zasedle po poročilih pristaniško poglavarstvo in turško pošto poslojpe v Smirni. Grška ofenziva proti turškim nacionalistom je imela koj v začetku svoje izdatne uspehe.

Tedenske novice.

Prestolonaslednik v stolnici.

Iz Orožne ulice s spremstvom na stolni trg Od tosočere množice in od duhovščine ter blagoslovcev ob portalu stolne cerkve burno pozdravljen. izstopi, prejme od stolnega župnika blagoslovljeno vodo, se poda med slovesnim orgljanjem v cerkev, opravi med velikim oltarjem na pripravljem klečalniku kratko molitev, stolni župnik intonira predpisano molitev za prestolonaslednika: Domine salvum fac regentem nostrum Alexandrum. Po končani molitvi zapusti visoki gost v spremstvu duhovščine stolnico, pri izstopu od občinstva, zlasti od učenk in gojenk šolskih sester prisrčno pozdravljen.

Velikodušni dar princa regenta. Prestolonaslednik Aleksander je podaril ob priliki zagrebškega in ljubljanskega poseta za uboge v Zagrebu in Ljubljani po 50.000 K na korist mestnim ubogim.

Odlikovanje. Regent je odlikoval rektorja ljubljanske univerze z redom sv. Save II. razreda.

Imenovanja. Okrajnim glavarjem sta imenovana dosedanja vodja: g. dr. Srečko Lajnsič, okrajnim glavarjem za Maribor in g. dr. Marko Ipavc, okrajnim glavarjem v Slovenjem gradu. Obema gospodoma za njune narodne zasluge iskrene častitke.

Nova podružnica Jugosl. Matice se snuje za Dravsko dolino v St. Lovrencu na Pohorju. Ustanovno slavnostno zborovanje se vrši v nedeljo, dne 4. julija t. l. v trgu na prostem. Sodelujejo: godba zveze jugoslovanskih železničarjev, Glasbena Matica in Planinsko društvo iz Maribora, pevsko društvo iz Ruš, deputacije telovadnih društev itd. Spored: Ob 10. uri predpoldne (poletni čas) služba božja na prostem; med sv. mašo svira godba in poje Glasb. Matica iz Maribora. Slavnostno zborovanje, deklaracije in govori domačih in tujih govornikov. Manifestacijski obhod z godbo in društvi po trgu. Popoldne ob 3. uri velika ljudska veselica s koncertom, petjem, kegljanjem na dobitke, šaljivo pošto itd. Vstopnina 10 K. Iz Maribora vozi ob 8. uri poseben izletniški vlak za mariborske ter okoliške goste in društva in se vrača ob 23. uri. Vožnja je polovična. Za hrano in pijačo je preskrbljeno. Na veselici oskrbujejo postrežbo z jestvinami in pijačami domače pohorske žene in dekleta v posebnih šotorih. Vabimo Mariborčane, vsa sosedna društva, vse narodne podravske Pohorčane in obmejne Slovence k mnogobrojni udeležbi. Pomagajte, da zabijemo v nekdanji Schatzejevi in Mogejevi nemčurski trdnjavi trden steber Jugoslovanske Matice. Dobrodošla posebno narodna noša. Ob neugodnem vremenu se prireditve vrši en teden pozneje. — Odbor.

Birma v kozjanski dekaniji se bo delila: v Orljmu 1. julija; v St. Petru pod Sv. Goro 2. julija; v Podsredi 3. julija; na Pilštanju 5. julija; v St. Vidu pri Planini 6. julija.

Toča pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. V nedeljo 27. t. m. je toča hudo pobijala v lovrenški župniji vasi: Pleterje in Zupečjo vas. Nezgoda je tem hujša, ker je v letu 1918 v Pleterju zgorelo 16 hiš najpremožnejšim kmetom. Po celi župniji Sv. Lovrenc je napravila toča ogromno škodo na sadnem drevju, raz katerega je toča zbila sadje in vihar je preobrčal drevesa. Ubogo ljudstvo iz cele župnije Sv. Lovrenca potrebuje pomoči.

Toča. V soboto popoldne je toča pobilav občinah Zikarce, Rogoznica, Jirsoveci, Janževci in deloma Vurberg. Vinogradi so uničeni, zito je steveno in sadja je na tleh, da se trava ne vidi. Škoda je velika.

Ob priliki orlovskega tabora v Rajhenburgu 4. julija se vrši ob 1. uri popoldne v kaplaniji zaupni sestanek vseh kat. narodnih dijakov. Pridite v obilnem številu.

Stickerjeve zaupnice. Poročali smo pred kratkim, kako brežiški gerent in odvetnik dr. Sticker išče zadnje rešilne bilke, da bi rešil svoj mehki župnanski stolec. Danes se nam poroča, da so te zaupnice čisto nepotrebne. Brežičani brez izjeme strank in stanu smo si edini v tem: Sticker ne bo nikdar naš župan! Kako se ga skušajo povsod iznebiti iz vseh odborov, je pokazal že občni zbor „Sokola“, ki ga ni več volil. Enako zaupnico mu je pred nekaj dnevi dal občni zbor Posojilnice, ki je Stickerja vrgel iz odbora, kakor je dolg in širok. Seveda možakarju to ne ugaja, in kakor slišimo, se namerava nekaj pritoževati in zahteva sklicanje novega občnega zbora. Bolje bi bilo, da bi se lepo udal v svojo usodo, kajti primernem novem občnem zboru ga čaka še večja blamaža. Sicer pa se je treba navaditi na takšne „zaupnice“, kajti sledilo jih bo še več. Svojega soli-

čitarja pa naj lepo nagradi, ker se tako po nepotrebnem trudi za njega.

Iz Ptujja.

V Ptujju izhaja listič — tednik pod imenom „Ptujski list“, glasilo ptujске irakarije. Ta listič se je predzrnil našo notico od 5. maja 1920, v kateri smo okrtali postopanje kolodvorskega paše Turina, kritizirati. V svojem poročilu trdi, da Turin ni bil nemškutar in zahteva od dopisnika, da naj se v svojem dopisu tudi podpiše. Toraj reagira samo na očitke, da ni bil nemškutar. A na vsa druga očitavanja, da se občinstvo obče pritožuje proti njemu, pa molči. Glede tega da je nemčur, izjavljamo, da smo v navedeni notici izrečno povdarjali „da se od večih strani sliši, da je bil nemčur“. Glede drugih očitavanj pa smo popolnoma prepričani in jih s tem ponovimo z dodatkom, da je Turin razun tega še strasten liberallec. Opomnimo pa še, da Turina čaka še drugo razočaranje, ki je že na potu in katero bo imelo čisto druge posledice, kakor pa naša popolnoma objektivna notica.

„Ptujski list“ trdi v svoji izdaji z dne 13. junija 1920, da po Turinovi zaslugi ni nobenega Nemca več pri železnici v Ptujju. To je navadna laž. Mi pa trdimo, da se jih je dovolj. Eden teh nemških bratcev je bil odpuščen, oziroma suspendiran od službe. Vsled tega mu je stanovanjska komisija odpovedala stanovanje v Ptujju. In kaj se je zgodilo? Ptujška irakarija, na čelu jej dr. Pirkmajer, zavzela se je svojega brata, ter mu priskrbelo stanovanje na Bregu pri Ptujju. Dotični se sedaj vozi v Gradec nemoteno in . . . veriži. Drugi, ki so brez stanovanj, pa se jih prezira in prepušča usodi, ker so Slovenci in ker ne trobijo v njihov laži-demokratski irakarski rog v gori navedenem slučaju je dal dr. Pirkmajer županu na Bregu nalog, da se Nemu priskrbi stanovanje.

Ptujška glavna tračika je vzor trafik. Pritožbe so na dnevnem redu, o čem zna menda tudi direkcija v Mariboru. Tam ni vse v redu. Za danes toliko. Prihodnjič kaj več in tudi na naslov finančnih organov.

Mariborske vesti.

Vidov dan v Mariboru. Po odhodu regenta Aleksandra se je zbrala proti večeru v prostorih višje vojaške realke v Mariboru vsa inteligenca, pred vsem člani Jugoslov. Matice iz Maribora in okolice, da prošlave ob objemu prisrčne trobratske zabave, godbe, plesa in kresa Vidov dan. Prostorji te zabave so bili izbrani in prirejeni od naših beguncev stražnikov nad vse ugodno, lepo in neprisljano bratsko. Cela narodna zabava v okrožju poslopja vojaške realke je bila lep in za vse obmejne Slovence nepopisno nezabljen trobratski nam sestanek, kjer smo se sešli kot obmejni Slovenci — konečno veljavno priznani Slovenci, za vekomaj v mejah Jugoslavije potrjeni po obisku našega trobratsko milega nam regenta Aleksandra.

Javni nastop učencev „Glasbene matice“ v Mariboru. Ob koncu prvega šolskega leta je hotela podati glasbena šola širšim slojem sliko o svojem dosežkem delovanju. Pri presojevanju uspehov moramo upoštevati težkoče, s katerimi se je moralo boriti vodstvo šole; redni pouk je začel šele meseca novembra; kvalificirane učne moči je moral odbor iskati na praškem konservatoriju, ker silijo vsi za to usposobljeni Slovenci v Ljubljano; mnogo učencev je pristopilo tekom šolskega leta. Da se je mogla šola vzhletemu povspeti do javnega nastopa, na kateri je sodelovalo prvi dan 32 gojenk in gojencev, je najboljši dokaz neumornega dela in požrtvovalnosti g. ravnatelja Topiča in spretnosti in zmčnosti gosp. profesorjev. Podrobna kritika v javnosti je pri začetnikih neumesna, zato omenim le v splošnem nekaj o nastopu samem. S posebno lepim in sigurnim predavanjem so se izkazali Turšič, Mlaker (razred gđc. Horalkove), Mirovič (gđc. Deylova), Kac Cvirn (g. Topič) in Pirc (g. Slajs). Pravo razumevanje glasbe so pokazale gojenke Sijanec in Salmič (g. Topič), Unger (gđc. Horalkova) in Kovačič (gđc. Deylova). Nadarjenost in precejšno tehniko ima gojenka Kocl (gđc. Deylova). Na cello je sviral gojenec Dev, ki ovlada v devet mesecih, odkar poseča šolo g. prof. Berana, že popolnoma štiri lege. Pod vodstvom g. Serajnika je zasviral zbor goslačev precizno in čisto začetno in končno točko vsporeda. Spremljali so vseskozi gojenki; najboljši med njimi je gotovo Lah (gđc. Deylova). Prvi dan produkcije je zadovoljil popolnoma številno občinstvo, ki ni štedilo s pohvalo in s šopki.

Javna zahvala. Zdravniku, g. dr. A. Rebuli, bivšem šef-kirurgu v vojaški bolnici št. 2 v Mariboru, sedaj kot primarij v javni bolnici v Ptujju, izrekamo mi bivši njegovi bolniki, prisrčno zahvalo za njegovo požrtvovalno delovanje. Želimo mu mnogo uspehov na novem mestu, bolnici v Ptujju pa čestitamo na pridobitvi tako izvrstne zdravniške moči. — Bolniki vojaške bolnice v Mariboru.

Dopisi.

Brezno ob Dravi. Dne 23. junija je bilo tu birmanih 247 iz 22 raznih far. Blagoslovljen je bil novi cerkveni tlak. Ljudstvo je pokazalo ob tej priložnosti vso svojo udanost in zvestobo do Cerkve. Vso vas so bogato okinčali in spremenili v park, oskrbeli mogo-

čno streljanje, udeležili se obilno sprejema nadpastirja, pozdravili istega prisrčno in ginljivo (občina, učiteljstvo, konkurenca, mladeniči, dekleta, solarji). Cerkevno petje so oskrbeli gg. uradniki in učitelji. Bil je slovesen dan duhovnega veselja — da Bog, da tudi nebeskega blagoslova sv. Duha. Slava, nadpastirju, hvala duhovnim gospodom, zahvala občinstvu za prospeh tega nepozabnega dneva!

Slovenjgradec. Po dolgem spanju zbudilo se je vendar enkrat v našem mestu narodno gibanje. Dne 4. junija vršil se je namreč sestanek tukajšnjih pevcev in enoglasno sprejel predlog za ustanovitev pevskega društva. Tozadevni odbor je bil izvoljen. Sklenilo se je nadalje, da se že dne 18. julija priredi prvi ustanovni koncert združen z gledališko predstavo (Cigani). Vaje so že v polnem teku. Vabljeni so vsa zunanja, posebno sosedna društva, da posetijo to veselico v kolikor mogoče večjem številu, da se tako našim narodnim nasprotnikom, katerih imamo tukaj še mnogo, dokaže, da je prisijalo solnce svobode in da so pošateno moreče sence pobegnile pred njegovimi zmagovitimi žarki, da je konec sužnjosti. Kar smo preje beraško prosili sklicevaje se na naše naravne človeške pravice, to je sedaj naše! Naš kraj je rešen iz roparskih krempljev, toda globoko še zavajajo rane na našem narodnem telesu zadane od kletih sovragov. In te rane zaceliti bodi nam naša prva skrb. Torej dne 18. julija na svidenje v našem lepem Slovenjgradu. Novemu društvu pa želimo, da mu ostanejo zvesti vsi njegovi sedanji prijatelji in da se mu pridruži še novi člani in bojujejo s slovansko pesmijo narodni razvoj v naši prekrasni Misiinjski dolini.

Teharje. Naš orlovski tabor dne 13. t. m. je nad vse pričakovanje lepo uspel. Ob 8. uri zjutraj je pričakoval domači odsek bratska društva pri sprejemnem slavoloku. Videli smo že marsikak slavolok, vendar tako krasnega in z umetniškim okusom izpeljanega še ne. Kmalu je prišel sprevod iz Celja, krasna in nepregledna vrsta mladih in krepkih moči — na čelu konjenica, nato številna in vrlo izvežbana železničarska godba iz Ljubljane pod spretnim vodstvom g. kapelnika Arnold Vlasaka, za godbo ponasne zastave, člani okoli 130 v krojih, živahni naraščaj čez 50 v krojih, Orlice, gojenke, dekleta in narodnih nošah in končno okinčani vozovi. — Pozdrav je bil kratek, a v resnici bratsko iskren. Sprevod se je vil nato proti novi farni cerkvi: nešteto domačinov in došlih gostov ga je spremljalo z navdušenimi „živio“ klici, raz hiš pa so plapolale slovenske trobojnice v pozdrav mladi, a močni orlovski četi. V cerkvi je blagoslovil mil. g. opat iz Celja novo zastavo teharskega Orla, delo, ki je v čast g. arhitekta Vurniku, č. šolskim sestram v Mariboru in ponos teharskega Orla. Cerkveni govor je imel č. g. župnik Gomilek, njegove krepke in jedrate besede so segle mladini globoko v srce. Po tihi sv. maši se je podal sprevod k taboru na telovadišče. Najlepa skupina spreveda je bila nova zastava, poleg nje dva Orla-Teharčana s sabljami, kumica g. Sušteričeva in dve Teharčanki v slikovitih narodnih nošah. Nebroj občinstva je napolnilo zborovalni prostor in tukaj se je odigral prizor, ki ostane vsakemu zavednemu Teharčanu v neizbrisnem spominu. Med zvoki narodne himne so prikorakali teharski Orli iz občinske hiše s starodavno zastavo Mlinarjevega Janeza, z znamenjem teharske svobode in plemenitosti. Živio- in slava-klicev ni hotelo biti konca. Tabor je otvoril br. Tratnik, pozdravil navzoče, predvsem pa staročastiti znak Teharčanov, zastavo Mlinarjevega Janeza ter podal besedo slavnostnemu govorniku dr. Puntarju iz Ljubljane. Nastopil je dolgoletni kulturni delavec krščansko-izobraževalnega gibanja. Kakor pada zlato pšenično zrno v sveže razorano njivo, tako so padale njegove besede v praznično razigrana srca mladine, da vzbrišijo in obrodijo bogat sad pravega krščanskega življenja in dela. — Popoldne ob treh se je vršila javna telovadba, kjer je pokazalo celjsko orlovsko okrožje svoje delo in svojo moč. Vsako točko so gledalci navdušeno pozdravljali. Do viška pa je priklopelo navdušenje pri orodni telovadbi, pri kateri se je prav posebno odlikoval br. Kermavner. Po končani telovadbi se je razvila pri okusno pripravljenih šotorih neprisljena prijateljska zabava. V neizbrisnem spominu nam ostane ta veličastna manifestacija orlovske misli. Tebi, teharski Orel, ki si nam pripravil ta lep dan, pa kličemo: Naprej, na resno delo, dokler ne pripeljaš pod svoje okrilje vso pošteno teharsko mladino! Bog živi!

I. slovanski orlovski tabor v Mariboru.

Kuharji za orlovski tabor. Za orlovski tabor v Mariboru nam pošiljajo to-le prošnjo na župne urade: Ker nimamo kuharjev, ki jih za orlovski tabor nujno rabimo, prosimo, da bi nas blagovolili obvestiti, ali je v Vaši župniji kak kuhar, ki je morebiti pri vojaki opravljal ta posel in bi proti primernemu plačilu bil voljen priti za tri dni orlovskega tabora semkaj kuhat. Ponudbe na pisarno orlovskega tabora v Mariboru, Koroška cesta 1.

Zveza jugoslovanskih ženin in deklet iz Čikage (Amerika) pošilja sestram Orlicam o priliki mariborskega tabora navdušeno pismo, katerega končujejo: „Uverjene bodite, da slovanske žene in dekleta v Čikagi hvaležno zasledujejo vaš boj, vaše prizadevanje za vašo in naše dostojanstvo in srečo. Bog z Vami! Mrs. Helena Kušar, načelnica; Miss Kati Triller, tajnica. Sestre Orlice! Vaše delo je našlo priznanje v daljnem svetu. Vsem sestram v Ameriki pa orliški pozdrav in zahvalo za

veliko pomoč v boju za čast našega jugoslovanskega ženstva.

Deputacija Katoliškega Čehoslovaškega Sokola iz Amerike je že dospela na Čehoslovaško, da se skupno z brati stare domovine udeleži mariborskega tabora. Vodja delegacije je brat Josef Salaj (odlikovan na francoski fronti). Pavel Kormana in Gustav Drabek iz Čikage; brata Andrej Bakula in Fran Černička sta pa iz Milwaukeeja.

Čehoslovaški Orli se pripeljejo s posebnim vlakom na mariborski tabor, čehoslovaška železniška uprava jim je šla v vsakem oziru na roko, glavno ravnateljstvo južne železnice na Dunaju je dovolilo za nje istotako posebni vlak do Maribora po polovični vozni ceni. Jugoslovansko ministrstvo v Pragi jim je izdalo skupne potne liste.

Amerikanski Slovenci na marib. taboru. Iz Amerike došlo pismo nam javlja veselo vest, da odpotuje na tabor pričetkom julija 1920 iz Amerike na parniku „Wilson“ večje odposlanstvo ameriških Slovencev pod vodstvom predsednika katoliških organizacij v Clevelandu g. velepodjetnika A. Grdina. Bog spremljaj naše rojake na poti v staro domovino!

Razno.

Delo — prvo sredstvo zoper draginjo. Ta zlati izrek našega voditelja dr. Korošca je kot prvi začel izvajati naš slovenski kmet. On dela od mraka do mraka in bi bilo želeto, da bi delali vsi, uradnik v uradu, železničar na železnici, rudar v rudniku, tovarniški delavec v tovarni, ne pa tako, kakor si predstavljajo komunisti s — štrajki. Vsak delavec bi se naj pred štrajkom resno vprašal, ali so štrajki tisto sredstvo, ki utegne zmanjšati draginjo? Nikakor ne, nasprotno, vsak štrajk poveča draginjo, ker ovira produkcijo in promet, povečava draginjo pa požre delavcu vse tisto, kar si je priboril potom štrajka. Tisti kateri danes opravlja vestno svoje delo, pa naj bo kmet, delavec, obrtnik, trgovec ali uradnik, pomaga naši državi do reda znotraj in ugleda na zunaj in je velik dobrotnik nas vseh!

Agrarno vprašanje v Metohiji (Kosovo polje). Na velikem narodnem zborovanju v Peči je bila določena deputacija, ki se je podala k ministru za agrarno reformo dr. Krizmanu v Beograd o zadevi rešitve agrarnega vprašanja v pokrajini Metohiji (Kosovo polje). V spomenici, katero je izročila deputacija, zahteva pravično rešitev agrarnega vprašanja v imenovani pokrajini, ker veliko število pridnih kmetov rok že nestrpno čaka, da dobi potrebno zemljo za naseljevanje in obdelovanje.

Ladija natovorjena s sladkorjem se je na reki Labi na Češkem potopila. Na ladji je bilo 12.000 stovov sladkorja. Kot vzrok se navaja, da je ladja trčila ob skalo.

Trgovinske zveze med Čehoslovaško in Bolgarijo. V Pragi so ustanovili posebno kreditno banko pod imenom „Balkan“, koje namen je posredovati uvoz sirovin iz Bolgarije v Čehoslovaško ter izvoz industrijskih izdelkov iz Čehoslovaške v Bolgarijo. V to svrbo je bila ustanovljena tudi v Sofiji podružnica banke „Balkan“.

Rumunija ustavila izvoz volne. Rumunska vlada je izdala prepoved, s katero se določa, da je vsak izvoz volne iz Rumunije prepovedan. Prepovedan je tudi izvoz tkanin in suknenege blaga.

Francoski kmetje proti delavskim stavitkam. Francoski kmetje so izborni organizirani, kajti njihova organizacija šteje poldrug milijon članov. Nedavno so sklicali velik tabor, na katerem so sklenili resolucijo, v kateri zahtevajo, da se proglasi vsak štrajk delavstva kot državni nevaren zločin in je kot tak kaznjiv. Državni zbornici bo predložen zakonski predlog, da se vsakega stavitkajočega delavca kaznuje z obšutnimi globami.

Padanje cen v Franciji. Z ozirom na splošno padanje cen v trgovini in industriji je sklenil državni podtajnik za finance, da zniža tudi vse cene za blago, ki se nahaja v državnih skladiščih in ki se bo prodalo. Cene za bombeževino so padle za 1 frank za kilogram.

Anglija prva svetovna velesila. Ameriški listi so pred nedavno priobčili zanimive statistične podatke o angleškem imperiju, ki se razteza na vse dele sveta, Evropo, Azijo, Afriko, Avstralijo in Ameriko. O Angliji se lahko trdi, da ji solnce nikdar ne zatonne. Pred vojno je obsegala Anglija nekaj čez 11 milijonov kvadratnih milj, Rusija blizu 9, Francija blizu 5, Združene države Severne Amerike blizu 4 milijone kvadratnih milj. Svetovna vojna je pa prinesla Angliji še blizu 2 milijona kvadratnih milj s 30 milijoni prebivalcev. Angleški imperij obsega eno četrtino vsega prebivalstva celega sveta. Čeprav je Anglija izgubila v svetovni vojni 2479 ladij, je to izgubo že nadomestila ter je zgradila za celih 5% ladijeveja več, kakor ga je imela pred vojno. Trenotno grafi Anglija 870 trgovskih ladij v svojih številnih ladjedelnicah.

Rusko žito. V listu „Izvestia“ objavlja ruski ljudski komisar za prehrano statistične podatke in načrt, kako namerava sovjetska vlada porazdeliti v Rusiji pridelano žito. Vlada namerava določiti za vojaštvo, za industrijske kraje in za take kraje, kateri ne pridelajo dovolj žita za lastno prehrano, 300 do 400 milijonov pudov pšenice (1 pud = 16.380 kg). V preteklem letu se ji je posrečilo določiti 91 odstotkov pšenice za ta namen. Da povzdigne promet na železnicah, namerava upeljati električni pogon na nekaterih železnicah, zlasti v pokrajinah Petrograda in Moskve.

Mala naznamila.

Razna:

JOSIP NEKREP
tesarski mojster in
stavbeni podjetnik v
Mozartovi ulici 59
v MARIBORU
se priporoča za popravila in za napravo novih stavb za točno izvedbo :: :: izvršitev :: ::

Kupimo vreče, steklenice in sode po najvišjih cenah. „Jadran“ Trgovska prometna d. z. o. z. v Mariboru, Gosposka ulica 44. Telefon 393. 389

Naročajte naše liste!

Gospodarska zadruga za Prekmurje, Mursko polje in Slovenske gorice

F. Z. Z. O. Z.

prodaja razne manufakture za moške in ženske obleke, vseh vrst špecerije, čevlje, usnje, deske, stavbeni les in poljedelske stroje.

Kupuje pšenico, žito, koruzo, ajdo, proso, oves, kože, sploh vse kmetijske pridelke.

Posreduje pri nakupu večjih poljedelskih strojev, kakor parnih mlatilnic in motorjev

Pravico kupovati in prodajati zadrugi imajo samo člani.

Novi člani se sprejemajo v zadrugi pisarni v Gornji Radgoni in pri vseh podružnicah.

Glavna trgovina in pisarne v Gornji Radgoni.

Podružnice: Gornja Radgona, Murska Sobota, Cankova, Dolnja Lendava, Radgona, Križevci pri Ljutomeru, Beltinci. 259

Odvetnik Dr. Josip Leskovar
naznanja, da je svojo pisarno premestil
v Sodno ulico št. 12, I. nadstr.

Proda se nekaj prvovrstnih generalno popravljenih

AVTOMOBILOV

Fiat prek 20—24 HP, za 12 oseb, z šestimi novimi obroči s zelo varno porabo bencina, pripraven za kopalnično in pošto zvezo.

Stoewer popolnoma novo opremljen luksurjozni avtomobil, 12 HP, 4. sedeži, novo usnjato prevleko, novimi obroči, generatorjem in Autofox 517

Praga 28-30 HP, luksurjozni avtomobil z 4 sedeži, 2 rezervna sedeža, dobrimi obroči, z eliktr. „Bosch“ rasvetljavo, usnjato prevleko itd.

Cenjena naročila na Hans Kerkowius, Gradec, Joanneumring 20.

Preselitev trgovine!
Slavnemu občinstvu naznanjam, da se je preselila trgovina Rotovski trg št. 8 (prejšnja mestna prodajalna) v Gosposko ulico št. 4, Maribor (preje trgovina QUANDEST.)
Moj trud bo tudi za naprej preskrbeti svoje odjemalce vedno s svežim in najboljšim blagom po najnižjih cenah ter iste z vsem zadovoljiti.
Odielnim spoštovanjem 501
JAKOB PREAC, trgovec

512 **URE**
vsake vrste se sprejmejo v popravilo. Zaloga zlatine in srebrnine. Cene zmerne. Postrežba točna.
JAN IGNACIJ, MARIBOR
GRAJSKI TRG v gradu (Burg).

119 **POZORI**
MODRA GALICA
(Kupfervitriol)
po 34 kron kg prodaja
Ignac Tischler
Maribor
Aleksandrova cesta št. 19.

Priden hlapec za konje se sprejme proti dobremu plačilu, predstavi se naj pri Högenwartu v Framu. 526

Hranilnica in posojilnica društva katoliških moistrov v Mariboru, Vetrinjska ulica 20
obrestuje vloge po 4%

In daje posojila proti poročstvu.
Urađuje v pondeljek in četrtek od 5.—7. ure pop.

S 1. julijem otvorim svojo odvetniško pisarno v MARIBORU, Aleksandrova cesta št. 18, I. nadstropje.
dr. Alojzij Juvan
537 odvetnik 492

Kje? Cene so padle! Kje?
Samo v veletrgovini

Alojz DULAR — ja popreje Oskar Reitter v Slovenjgradcu.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem izdatno znižal cene pri vsej svoji zalogi kakor: manufakture, špeceriji in železnini. — Prodajam koruzno moko po K 6.—
Koruzni zdrob po 6.50

Dobi se tudi sladkor in Rogaska slatina v poljubni množini. Za obilen obisk se priporočam z odl. spoštovanjem

523 **ALOJZ DULAR.**
!!! Pridite vsi in prepričajte se !!!

Veletrgovina

Turkovič & Kühar

Maribor, Cankarjeva ulica 26

Telefon 373

priporoča veliko zalogo vseh vrst živil, kolonijaln. blaga, stavben. materijala, železa, sirovine, drv za kurjavo itd. 524

Trgovina vina, žganja, likera in piva

na veliko, z velikim konsumom in čistim dobitkom, z veliko za to stroko zgraden trgovsko hišo, modernim velikim dimnikom v eni na Donavi ležeči veliki občini v Banatu je z celim inventarjem **za prodati** ali v dioničarsko društvo za preureditev. Dopisi pod „Trgovina vina št. 1026“ na Blocknerjev zavod za oglaševanje. Zagreb, Jurjevska ulica št. 31. ::

Zahvala.

Podpisani se tem potom javno zahvaljujem gosp. dr. Marinu, zdravniku v Mariboru, za podeljeno medicinsko pomoč, ter ga kot vestnega in praktičnega zdravnika vsakemu najtopleje priporočam.

Robar Tomaž, Maribor.

INDUSTRIJA ŽESTE D. D.

BRZOJAVI: **ZAGREB** TELEFON Spiritusindustrija. interurban 4—96.

BOŠKOVIČEVA ULICA 7. 505

Ima v Ljubljani skladišče finega rafiniranega špirta kot: „BALKAN“, trgovska spedijska in komisijska deln. dr., tega dobavlja iz svojih tvornic, surovi špirit za tvornice, kis in denaturirani špirit na veliko. Naročbe prejema glavni zastopnik MAVRO FÜRST, LJUBLJANA, SODNA UL. 5.

325 **Pohišstvo**
TVORNICA IN ZALOGA
MARIBOR KOROSKA CESTA 46-53
Peter Hochnegger
in drugovi **Tovarniške cene**
Inserirajte v „Straži“.